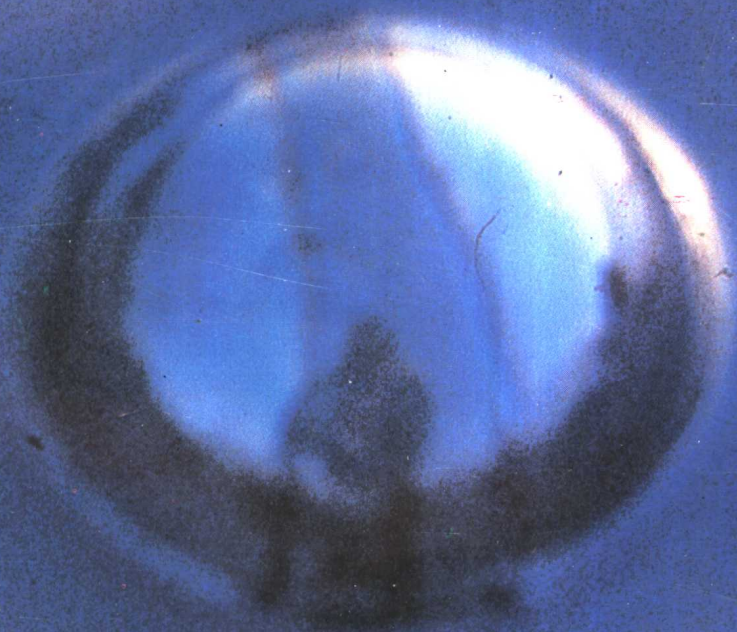

KARAMAY, A GEM OF
NORTHWEST CHINA

غەربىي - شىمالدىكى گۈھەر - قاراماي

大西北的宝石

克拉玛依

中国城市经济社会出版社

大西北的寶石克拉瑪依 韓健武

KARAMAY—A GEM OF NORTHWEST CHINA

غەربىي-شمالدىكى گۈھەر-قاراماي

中国城市经济社会出版社

THE PUBLISHING HOUSE OF CHINA'S
URBAN ECONOMY AND SOCIETY

封面题字 韩继武
主 编 邵常坦
责任编辑 邹小波 沈 阳
编 辑 程宏道 贺兴国 赛迈尔·赛迈提
摄 影 程宏道
英文翻译 张东成
维吾尔文翻译 马木提·买买提

Front Cover Autographed by	Han Jiwu
Editor-in-Chief	Shao Changtan
Editor in Responsibility	Zou Xiao bo ShenYang
Editors	Cheng Hongdao He Xingguo Saimaier Saimaiti
Photographer	Cheng Hongdao
English Translation by	Zhang Dongcheng
Uigur Translation by	Mamuti. Maimaiti

大西北的宝石——克拉玛依

克拉玛依是我国重要的石油生产基地之一，也是一座新兴的石油工业城市。

“克拉玛依”是维吾尔语“黑油”的译音。得名于市区附近一座天然沥青丘——黑油山。1958年5月29日经国务院批准设立克拉玛依市，为新疆维吾尔自治区直辖市。全市面积9500平方公里。市辖四区、两乡、一镇和六个办事处。全市总人口24万，其中非农业人口19万。汉族占总人口的77%，维吾尔、哈萨克、蒙古、回族、锡伯族等30多个少数民族，占总人口的23%。

克拉玛依市位于准噶尔盆地西北缘，属典型的大陆性气候，干燥少雨、春秋季多风、冬夏温差大。年平均气温8℃，最高温度42℃，最低温度为-38.3℃。全年总降水量为63.4毫米。无霜期242天。1955年以前，克拉玛依市是人迹罕至的荒凉戈壁。1955年10月30日，克拉玛依第一口石油探井出油，大批石油职工开进了“没有草，没有水，鸟儿也不飞”的万古荒原，在极其艰苦恶劣的自然条件下，为祖国开采丰富的石油宝藏，使新疆石油工业得到迅速的发展，使克拉玛依成为大西北的一块璀璨夺目的宝石。今天，克拉玛依已建设成为一个具有勘探、钻井、采油、输油、炼油、建筑、运输、电力、机械制造等门类齐全的石油工业基地。1987年工业总产值13.5亿元、原油生产570多万吨，炼油200多万吨，生产近90种各类石油产品，行销全国各地，有的运销国外，上交利税2亿多元。石油工业不仅是克拉玛依的主体工业，也是新疆的主要经济支柱之一。

克拉玛依市还有独立核算的小型地方工业企业15家，主要是为石油工业服务的面粉加工、食品加工、木器家具等轻工业。近年来，市政府确定了充分利用地区优势积极发展地方工业的方针，已初步取得了可喜的成就。

克拉玛依市属的农牧业有两个乡和三个国营牧场。有农牧民近万人。境内还有新疆生产建设兵团所属的四个农业团场，约5万人。三十年来，广大农牧民和农垦职工在荒漠上开辟出十几万亩绿洲，种植了小麦、棉花、油料、水果和各类蔬菜，并积极发展畜牧业。现在农业区可为城市居民提供丰富的农副产品。

克拉玛依的城市建设是随着油田的发展而发展的。油田建设点多线长、区域广阔的特征，使城市建设呈现多元化的特点。以市区为中心，从南到北众多的卫星城镇犹如众星拱月，遍布全境。党的十一届三中全会以来，城市建设日新月异。共盖住宅楼近一千幢，总面积约200万平方米。60%以上的居民喜迁新居。城市基础设施建设日趋完善。总长度为52公里的26条市区街道，已全部建成柏油马路。供排水、路灯等建设已按规划基本完善。市区里的主要建筑物都力求表现民族地区的特点。市区规划区域面积为19.8平方公里，已具有一定的规模。这里没有大城市的喧嚣、拥挤，而以宁静、淡雅、整洁为主要风格。市区辟有五个公园：独山子东湖公园有古香古色的亭台楼榭，朝阳公园的音乐喷泉令人陶醉，白碱滩憩园里的金猴嬉戏、百鸟欢歌，黑油山公园人工湖里泛舟更别有一番情趣。这些游览、娱乐的场所，是各族人民喜爱的去处。在这水贵如油的地方，修建了一座日处理污水1.5万立方米的净化水厂，回收污水用于绿化。近三年全市共植树约250万株，使绿化覆盖率由4.7%提高到8.2%。

与克拉玛依工业发展相适应，克拉玛依的交通十分便利。乌（鲁木齐市）伊（宁市）公路干线途经市南端独山子区，阿（勒泰）独（山子）公路从北至南纵贯全境，独（山子）库（车）公路穿越天山通往南疆各地，向西还有公路通往西北边城——塔

城。全市现有车辆六千余辆。每年货运周转量5.8亿吨/公里。客运周转量6.7亿人/公里。市内现有十几路班车通往伊犁、塔城、阿勒泰、乌鲁木齐等地,每周有定期航班通往乌鲁木齐。

克拉玛依市的第一家商店是在黑油山下的帐篷里开始营业的。今天,全市已有近两千个商业网点,绝大多数是近年来迅速发展起来的集体、个体网点。集体、个体商业并存,互相促进,共同发展,形成了服务于全市人民的商业网络。油城商业市场繁荣,商品丰富,有利于生产,方便群众,社会零售商品总额连年增长,1987年已达1.5亿元。

克拉玛依市的教育事业近年来“两翼齐飞”。普通教育和职工教育都有很大发展。普教方面,全市共有全日制学校60余所。在校学生4.5万人。高等院校、中专学校、技工学校、普通中学、小学、幼儿园成龙配套,形成体系。有30多所职工学校,对职工进行业务技术培训,还与全国50多所大、中专院校签订合同,使7000余人受到成人高、中等教育。三中全会以来,全市用于教育的投资累计已达2亿多元,改善了教学设置和设备,充实了现代化的教学手段,为教育事业持续发展奠定了基础。

近年来,人民的生活有了显著的改善,据抽样统计,全市人均收入已达1300元,人均储蓄达1200元。各种高、中档家用电器已普遍进入寻常百姓之家。每百户人家拥有彩电60台、电冰箱73台、洗衣机80台,人们已切身体会到,他们正在临近“小康”。

在这里,工作之余,人们的生活丰富多采。全市有广播电台、电视台各一座,卫星地面站5座,影剧院26个,图书馆(室)53个,退休工人活动室26个,民族职工活动室33个,各类职工之家200余个,各类体育活动场所190余处。

在这里,人们可以享受到良好的卫生保健,全市共有医院、保健站36个,医务人员1370人,病床980张。卫生部门每年都有计划地为职工进行保健检查,已检查6万多人次,还为1.8万多少少年儿童建立了保健卡片,对6000余名中学生进行了健康检查。

今日克拉玛依,已不是昔日的黑油山,而是百里油区和石油工业新城。南起独山子,北到乌尔禾,钻塔林立,油井星罗棋布,高楼鳞次栉比,街道纵横交织,到处是一派生机勃勃的景象。克拉玛依是一块镶嵌在祖国西北边陲的宝石,光彩夺目,在开发大西北,开发新疆的伟大事业中,将发挥出更大的作用。

Karamay, A Gem of the Northwestern Frontier of China

Karamay, meaning "black oil" in Uighur, got the name in the light of Black Oil Hill which is a natural bitumen hill located outside the city.

With the approval of the State Council, the Karamay Municipality was set up on May 29, 1958, directly under the Xinjiang Uygur Autonomous Region. Administering 4 districts, 1 town, 2 townships, and 6 official agencies, Karamay covers 9500 square kilometers, with a population of 240 thousand, of which 79 percent live in city. Of its total population, 77 percent are the Hans and the rest are the Uighurs, the Kazaks, the Huis, the Mongolians, the Xibes and so on, adding up to more than 30 minority nationalities.

Located on the northwestern edge of Zhungeer Basin, Karamay has a typically continental climate, arid, little rainfall, strong winds in Spring and Autumn, and highly changeable temperature and sharp difference in temperature between Winter and Summer. The mean annual temperature is 8°C, the highest 42°C, the lowest 38.3, the lowest The mean annual precipitation is 63.4 mm and the frost-free period 242 days.

Karamay was an untravelled, bleak, and desolate region (Gobi) before 1955. After the first oil exploratory well produced oil on Oct. 30, 1955, a large number of staff and workers entered this wasteland, in which was once called "No grass, no water, no birds flying". They worked hard on the very bad conditions for developing the oil industry of Xinjiang and making Karamay become a bright gem of Northwest China.

Now the system of oil industry has been established in Karamay, encompassing such branch has as exploring, well-drilling, oil extraction, carrying oil, oil refining, building, transportation, power, engineering. Karamay's 1987 industrial output value reached 1.35 billion yuan (rmb), crude oil output 5.7 million tons, oil refining over 2 million tons and a variety of petroleum products which go to all parts of this country and also go to some foreign countries. Over 200 million yuan has been turned over as profits tax to the State. The oil industry is not only a main body of Karamay industry but also one of the economic cornerstones of Xinjiang.

There are fifteen local industrial enterprises, such as flour mill, food processing mill, wooden furniture mill and so on, which are independent accounting units. In recent years, the government of the city has made efforts to utilize fully the local advantages to develop local industry positively. Now big progress has been made.

There are 2 townships and 3 state-owned pastures under the control of Karamay city, with nearly 10000 farmers and herdsmen. There is another 4 agricultural corps, directly under the control of the Xinjiang Production and Construction Corps, having fifty thousand people, within the boundaries of Karamay. In the past 30 years, a mass of farmers, herdsmen, and

workers have opened up more than one hundred thousand mu oasis in the desert, have grown wheat, cotton, oil crops, fruit and vegetables, have actively developed animal husbandry as well. Now the agricultural region can provide the residents of the city with plentiful agricultural products and by-products.

Urban construction in Karamay was developing followed the development of oil industry. The features of having many oil production places and covering wide areas enable urban construction to appear pluralistic development. Surrounding urban district, from south to north, there are many satellite towns as numerous stars around the moon. Since the 3rd. Plenary Session of the 11th. Central Committee of the Communist Party of China, urban construction has been changing with each passing day and nearly 1000 residential buildings, with a total area of 2 million square meters have been completed. 60 percent of residents have happily moved into their new homes. 26 streets, with 52 kilometers in total length have been made into asphalt roads. The system of water supply and drainage and street lamps have been installed in light of the plan made by the government of the city.

The features of minority nationalities are presented through styles of the main building in urban district. According to the urban plan, the urban district will cover 19.8 square kilometers. Instead of being noisy and crowded in large cities, quietly elegant, clean and tidy are its chief styles. There are five gardens within urban district: An Only Hill Park with ancient styles of kiosk and balconies, Sunny Park with music-fountain, Snub-nosed monkeys playing with water and a hundred-bird singing in the White Alkali Sand Park, boating on the man-made lake in the Black Oil Hill Park, in which the people of all nationalities can enjoy themselves thoroughly. Here, water being regarded as precious as oil because of the shortage of water, a sewage and water treatment plant was set up to purify water. For the past three years, there were 2.5 million trees to have been planted in the city, the plant cover rate goes up from 4.7 to 8.2 percent.

Karamay has transportation facilities. The Urumqi-Yining highway passes through Dushanzi district, the Altay-Dushanzi highway links up all the districts of the city from north to south, and the Dushanzi-Kuche highway passes through Tianshan Mountains to the places of South Xinjiang, still another highway westward to Tacheng, a town on the frontier. Now the city has over 6000 automobiles, the annual rotation volumes of goods transport and passenger transport is 580 million ton-kilometer, 670 million passenger-kilometer respectively. There are over ten different bus-line services at present from inside the city to Yili, Tacheng, Altya, Urumqi and other places, and regular scheduled flight to Urumqi each week.

The first shop in Karamay began doing business in a tent at the foot of Black Oil Hill. Now there are nearly 2000 shops in the city, of which most are operated by collectives and individuals and have been rapidly developed in recent years. All these shops run respectively by the State, collective, and individuals exist simultaneously, working in coordination, developing side by side, and have formed the commercial network which gives services to the people of the city. The total volume of social retail sales increases year after year and amounted to 150 million yuan in 1987.

Karamay's educational cause has greatly developed in recent years. In terms of general

education, there are more than 60 full-time schools in the city, having 4500 regular students. Institutions of higher learning, polytechnic schools, and kindergartens fill in the gaps to complete a chain, and form the educational system. There are over 30 technical secondary schools for workers and staff members in their professional training. In addition, we also sign contracts with the universities, colleges and polytechnic schools of the other parts of this country and have sent more than seven thousand people to receive higher and intermediate education. Since the 3rd. Plenary Session of 11th . Central Committee of the Communist Party of China, the government of the city has made an investment of over 200 million yuan in the improvement of teaching equipment, which laid a foundation to make educational cause forge steadily ahead.

In recent years, great improvement has been made in people's life. According to sampling, per capita income of the people in the city amounts to 1300 yuan, and per capita amount of deposit 1200 yuan. Various types of high-grade and middle-grade electrical appliances have come into common people's home. Sixty out of one hundred households have color-TV set, seventy three out of one hundred households have refrigerators, and eighty out of one hundred households have washing machines. The people begin to know that they are coming near to be comparatively well-off.

Here, people's life is rich and colorful in their spare time. there are a broadcasting station, a television station, five ground satellite stations, twenty six movie theatres, fifty three libraries, twenty six recreation rooms for retired veteran workers and another thirty three for minority nationality workers, over two hundred different types of worker's center, and over hundred and ninety various types of places for sports.

Here, people can enjoy good health protection. There are 36 hospital and health centers, 1730 medical staff and 980 hospital beds in the urban district. The public health departments in the city check up the worker's health in a planned way each year. Over sixty thousand people have had health check-up. Over eighteen thousand health cards have been on file for children and over six thousand secondary school student have been given health examination.

Today, Karamay is no longer the "Black Oil Hill" of the past, but a new city of oil industry with an area of one-hundred-square-kilometer. From southern Dushanzi to northern Wuerhe, derricks standing in great numbers like trees in a forest, oil wells spreading all over Karamay, row upon row high buildings lining the ground, streets criss-crossing, everywhere is full of life. Karamay is a gem mounted on the northwestern frontier of the motherland, dazzling brilliant. It will play an important part in developing Northwest China.

غەربىي شىمالدىكى گۆھەر — قاراماي

قاراماي مەملىكىتىمىزنىڭ ئاساسلىق نېفىت ئىشلەپچىقىرىش بازىلىرىدىن بىرى، شۇنداقلا، يېڭىدىن گۈللەنگەن نېفىت سانائىتى شەھىرى.

«قاراماي» دېگەن بۇ نام شەھەر رايونى ئەتراپىدىكى تەبىئىي ئاسفالت دۆڭلىكى بولغان قاراماي تېغىدىن كېلىپ چىققان. 1958-يىلى 5-ئاينىڭ 29-كۈنى گوۋۇيۈەننىڭ تەستىقلىشى بىلەن قاراماي شەھىرى تەسىس قىلىنىپ، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىغا بىۋاسىتە قارايدىغان شەھەر بولغان. پۈتۈن شەھەرنىڭ يەر كۆلىمى 9500 كۋادرات كىلومېتر، قاراماي شەھىرىگە قاراشلىق تۆت رايون، ئىككى يېزا، بىر بازار ۋە ئالتە ئىش بېجىرىش ئورنى بار. شەھەر بويىچە جەمئىي 240 مىڭ نوپۇس بار. بۇنىڭ ئىچىدە يېزا ئىگىلىك نوپۇسىدىكىلەردىن باشقا نوپۇس 190 مىڭ بولۇپ، خەنزۇلار ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 77% نى تەشكىل قىلىدۇ. ئۇيغۇر، قازاق، موڭغۇل، خۇيزۇ، شۈە قاتارلىق 30دىن ئارتۇق ئاز سانلىق مىللەت ئومۇمىي نوپۇسنىڭ 23% نى تەشكىل قىلىدۇ.

قاراماي شەھىرى جۇڭغار ئويمانلىقىنىڭ غەربىي شىمالىي چېتىگە جايلاشقان، كىلىماتى تىپىك قۇرۇقلۇق كىلىماتىغا تەۋە بولۇپ، قۇرغاق، يامغۇر ئاز ياغىدۇ، ئەتىياز ۋە كۈز پەسىللىرىدە بوران كۆپ چىقىدۇ، قىش بىلەن يازنىڭ تېمپېراتۇرا پەرقى ناھايىتى زور. يىللىق ئوتتۇرىچە تېمپېراتۇرا تۇرسى سەككىز گىرادۇس، ئەڭ يۇقىرى تېمپېراتۇرا 42 گىرادۇس، ئەڭ تۆۋەن تېمپېراتۇرا نۆلدىن تۆۋەن 38.3 گىرادۇس بولىدۇ. يىللىق ئومۇمىي ھۆل يېغىن مىقدارى 63.4 مىللىمېتر، قىروسىز مەزگىلى 242 كۈن بولىدۇ. 1955-يىلدىن ئىلگىرى قاراماي شەھىرى ئادەم ئايىغى بېسىلمىغان قاقاس چۆل ئىدى، 1955-يىلى 10-ئاينىڭ 30-كۈنى قارامايدا تۇنجى چارلاش قۇدۇقىدىن نېفىت چىقىپ، زور تۈركۈمدىكى نېفىت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى «گىيا ئۈنسىمەيدىغان، سۇ تېپىلمايدىغان، ئۇچار قاناتلارنىمۇ كۆرگىلى بولمايدۇ» غان بۇ چەكسىز قاقاس چۆلگە ئاتلىنىپ، ئىنتايىن جاپا-مۇشەققەتلىك ناچار تەبىئىي شارائىت ئاستىدا ۋەتەن ئۈچۈن مول نېفىت بايلىقىنى ئېچىپ، شىنجاڭنىڭ نېفىت سانائىتىنى ئۇچقاندەك راۋاجلاندۇرۇپ، قاراماينى غەربىي شىمالدىكى كۆزنى چاقىنىتىپ تۇرىدىغان گۆھەرگە ئايلاندۇردى. بۈگۈنكى كۈندە قاراماي چارلاش، قۇدۇق بۇرغىلاش، نېفىت ئېلىش، نېفىت ئاقىۋۇزۇش، نېفىت ئايرىش، بىناكارلىق، ترانسپورت، ئېلېكتر كۈچى، ماشىنىسازلىق قاتارلىق تۈرلەر تولۇق بولغان نېفىت سانائەت بازىسى بولۇپ قالدى. 1987-يىلى سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 350 مىليون يۈەن بولۇپ، 5 مىليون 700 توننىدىن ئارتۇق تەبىئىي نېفىت ئىشلەپچىقىرىلدى، 2 مىليون توننىدىن ئارتۇق نېفىت چەككىلەندى. 90 خىلغا يېقىن ھەر خىل نېفىت مەھسۇلاتلىرى ئىشلەپچىقىرىلىپ مەملىكىتىمىزنىڭ ھەر قايسى جايلىرىدا كەڭ سېتىلدى، بەزد-لىرى چەت مەملىكەتلەرگە سېتىلدى. يۇقىرىغا 200 مىليون يۈەندىن ئارتۇق باج تاپشۇرۇلدى. نېفىت سانائىتى يالغۇزلا قاراماينىڭ ئاساسىي سانائىتى بولۇپلا قالماستىن، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ ئاساسىي ئىقتىسادىي تۈۋرۈكلىرىنىڭ بىرى بولۇپمۇ ھېسابلىنىدۇ.

قارامايدا يەنە مۇستەقىل ھېسابات يۈرگۈزىدىغان كىچىك تىپتىكى يەرلىك سانائەت كارخانىلىرىدىن 15 ى بولۇپ، ئۇلار ئاساسلىقى نېفىت سانائىتى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان ئۇن زاۋۇتى، يېمەكلىكلەرنى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتى، ئۆي جاھازىلىرى زاۋۇتى قاتارلىق يېنىك سانائەتتىن ئىبارەت. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، شەھەرلىك ھۆكۈمەت ئۆز رايونىنىڭ ئەۋزەللىكىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، يەرلىك سانائەتنى پائال راۋاجلاندۇرۇش نىشانىنى ئېنىق بەلگىلىگەنلىكتىن، دەسلەپكى قەدەمدە خۇشاللىنارلىق مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلتۈرۈلدى.

قاراماي شەھىرىدە ئىككى يېزا ۋە دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئۈچ چارۋىچىلىق فېرمىسى بولۇپ، دېھقان-چارۋىچىلار نوپۇسى 10 مىڭغا يېقىنلىشىدۇ. قاراماي تەۋەسىدە يەنە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-

قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىگە قارايدىغان تۆت يېزا ئىگىلىك تۈەن-مەيدان بولۇپ، نوپۇسى تەخمىنەن 50 مىڭ. 30 يىلدىن بۇيان، كەڭ دېھقان-چارۋىچىلار ۋە بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش ئىشچى-خىزمەتچى-لىرى چۆللۈكتە نەچچە 10 مىڭ مو بوستانلىق بىنا قىلىپ، بۇغداي، كېۋەز، ياغلىق زىرائەت، مېۋىلىك دەرەخلەرنى ۋە ھەر خىل سەي-كۆكتاتلارنى تېرىدى ھەمدە چارۋىچىلىقنى پائال راۋاجلاندۇردى، ھازىر يېزا ئىگىلىك رايونلىرى شەھەر ئاھالىسىنى ھەر يىلى مول يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بىلەن تەمىنلىمەكتە.

قاراماي شەھىرىنىڭ قۇرۇلۇشى نېفىتلىكنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ راۋاجلانغان. نېفىتلىك قۇرۇلۇشنىڭ نۇقتىسى كۆپ، لىنىيىسى ئۇزۇن، رايونلىرى كەڭ بولۇشتەك ئالاھىدىلىكى شەھەر قۇرۇلۇشىنىڭ كۆپ بولۇش خۇسۇسىيىتىنى گەۋدىلەندۈرگەن، شەھەر رايونىنى مەركەز قىلىپ جەنۇبتىن شىمالغا سوزۇلغان كۆپلىگەن ھەمراھ بازارلار خۇددى ئاينى چۆرىدەپ تۇرغان يۇلتۇزلار دەك ھەممە يەرگە تارقالغان. پارتىيىنىڭ 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3-ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، شەھەر قۇرۇلۇشى كۈنسائىپ يېڭىلاندى. جەمئىي سېلىنغان ئائىلىلىكلەر بىناسى 1000 كورپۇسقا، ئومۇمىي كۆلىمى تەخمىنەن 2 مىليون كۋادرات مېتىرغا يېتىپ، 60% دىن ئارتۇق ئاھالە خۇشال-خۇراملىق بىلەن يېڭى بىنالارغا كۆچۈپ كىردى. شەھەر ئاساسىي مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشلىرى بارغانسېرى مۇكەممەللەشتۈرۈلۈپ، ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 52 كىلومېتر كېلىدىغان شەھەر رايونىنىڭ 26 يول-كوچىلىرى تامامەن ئاسفالىتلاشتۇرۇلدى، سۇ بىلەن تەمىنلەش، كېرەكسىز سۇلارنى چىقىرىۋېتىش ۋە يول چىرىغى ئورنىتىش قاتارلىق قۇرۇلۇشلار پىلان بويىچە ئاساسىي جەھەتتىن مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، شەھەر رايونىدىكى مۇھىم بىناكارلىق قۇرۇلۇشلىرىدا مىللىي رايونلارنىڭ خۇسۇسىيىتىنى گەۋدىلەندۈرۈشكە تىرىشىپ ئەھمىيەت بېرىلدى، شەھەر رايونىدىكى پىلانلانغان رايونلارنىڭ يەر مەيدانى 19.8 كۋادرات كىلومېتر بولۇپ، بەلگىلىك كۆلەمگە ئىگە بولدى. شەھەر رايونىدا بەش باغچە بار. مايتاغنىڭ دۇڭخۇ باغچىسىدىكى قەدىمكى شەكىلدىكى شىپاڭ-راۋاقلار، چاۋياڭ باغچىسىدىكى مۇزىكىلىق فونتان كىشىنى ئۆزىگە مەپتۇن قىلىدۇ، جەرەنبۇلاق باغچىسىدا ئوينىشىۋاتقان ياللىق مايۇنلار ۋە ئۇچار قۇشلارنىڭ شوخ ناۋاسى، قاراماي باغچىسى سۇنىي كۆلىدىكى كېمە سەيلىسى كىشىگە تېخىمۇ ئۆزگىچە لەززەت بېغىشلايدۇ. ھەر مىللەت خەلقى بۇ سەيلىگاھلار ۋە ئارامگاھلارنى ياخشى كۆرىدۇ. سۇ مايدىن ئەتىۋار بولغان بۇ جايدا كۈنگە 15 مىڭ كۆپ مېتىر پاسكنا سۇنى بىر تەرەپ قىلالايدىغان سۇ تازىلاش زاۋۇتى قۇرۇلۇپ، پاسكنا سۇلار يىغىۋېلىنىپ كۆكەرتىشكە ئىشلەتىلدى. ئۈچ يىلغا يېقىن مەزگىل ئىچىدە شەھەر بويىچە تەخمىنەن جەمئىي 2 مىليون تۈپ كۆچەت تىكلىپ، يېشىللىق بىلەن قاپلىنىش نىسبىتى 4.7% دىن 8.2% گە ئۆستۈرۈلدى.

قاراماي شەھىرىنىڭ سانائەت تەرەققىياتىغا مۇناسىپ ھالدا قاتناش ئىشلىرىمۇ ئىنتايىن قولايلىق، ئۈرۈمچى-غۇلجا تاشيولى غول لىنىيىسى شەھەرنىڭ جەنۇبىدىكى مايتاغ رايونىنى كېسىپ ئۆتىدۇ. ئالتاي-مايتاغ تاشيولى شىمالدىن جەنۇبقا قاراپ پۈتۈن چېگرانى ئۆزۈنىڭ كېسىپ ئۆتىدۇ. مايتاغ-كۇچار تاش يولى تەڭرى تېغىنى كېسىپ ئۆتۈپ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ھەر قايسى جايلار بىلەن تۇتىشىدۇ، غەربكە قاراپ ماڭىدىغان يەنە بىر تاشيول بولۇپ، غەربىي شىمالدىكى چېگرا شەھەر چۆچەككە تۇتىشىدۇ. ھازىر شەھەر بويىچە 6000 دىن ئارتۇق ئاپتوموبىل بولۇپ، يىللىق مال توشۇش ئوبوروت مىقدارى 580 مىليون توننا كىلومېتر، يولۇچىلارنى توشۇش ئوبوروت مىقدارى 670 مىليون ئادەم كىلومېترغا يېتىدۇ. شەھەر ئىچىدە ھازىر ئوننەچچە نۆۋەتچى ئاپتوۋۇز غۇلجا، چۆچەك، ئالتاي، ئۈرۈمچى قاتارلىق جايلارغا قاتنايدۇ، پاساژىر ئايروپىلانى ھەر ھەپتىدە ئۈرۈمچىگە قەرەللىك قاتناپ تۇرىدۇ.

قاراماي شەھىرىنىڭ تۇنجى ماگىزىنى قاراماي تېغى ئېتىكىدىكى چېدىرلاردا تىجارەت باشلىغان ئىدى. ھازىر پۈتۈن شەھەردە 2000 غا يېقىن سۇدا تور-نۇقتىلىرى بار، بۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ ساندىكىسى يېقىنقى ئىككى يىل مابەينىدە ئۇچقاندەك راۋاجلانغان كۈللۈكتىن، يەككە تىجارەت نۇقتىسىدە.

لىرىدۇر. بۇنىڭ بىلەن دۆلەت ئىگىلىكىدىكى، كوللېكتىپ ۋە يەككە سودا تەڭ مەۋجۇت بولۇپ، بىر-
بىرىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، بىرلىكتە راۋاجلىنىپ، پۈتكۈل شەھەر خەلقىگە مۇلازىمەت قىلىدىغان سودا
تورلىرى شەكىللەندى. نېفىت شەھىرىدە بازارلار ئاۋات، تاۋارلار مول بولۇپ، بۇ ھال ئىشلەپچىقىرىشقا
پايدىلىق شارائىتلارنى تۇغدۇردى، ئاممىغا ئاسانلىق ياراتتى. ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە
سېتىلىش ئومۇمىي مىقدارى يىلدىن-يىلغا ئېشىپ 1987-يىلى 150 مىليون يۈەنگە يەتتى.

قاراماي شەھىرىنىڭ مائارىپ ئىشلىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۇچقاندەك راۋاجلاندى، ئومۇمىي
مائارىپ بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەر مائارىپىدا ناھايىتى زور تەرەققىياتلار بارلىققا كەلدى. مائارىپنى
ئومۇملاشتۇرۇش جەھەتتە، شەھىرىمىزدە 60 تىن ئارتۇق پۈتۈن كۈنلۈك تۈزۈمىدىكى مەكتەپ، 45
مىڭ ئوقۇغۇچى بار بولۇپ، ئالىي-ئوتتۇرا تېخنىكوم ۋە ئىشچىلار تېخنىكا مەكتەپلىرى، ئادەتتىكى
ئوتتۇرا-باشلانغۇچ مەكتەپلەر ۋە بالىلار باغچىلىرى يۈرۈشلەشتۈرۈلۈپ سىستېما ھاسىل قىلىندى.
30 دىن ئارتۇق ئىشچىلار تېخنىكا مەكتەپلىرى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى كەسپىي تېخنىكا جەھەتتىن
تەربىيەلەپ يېتىشتۈرىدۇ، يەنە مەملىكەت بويىچە 50 نەچچە ئالىي ۋە ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرى بىلەن
توختام تۈزۈلۈپ 7000 دىن ئارتۇق كىشى چوڭلارنىڭ ئالىي ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىك مائارىپى بويىچە
تەربىيەگە ئىگە قىلىندى. 3-ئومۇمىي يىغىندىدىن بۇيان، شەھەر بويىچە مائارىپقا سېلىنغان جەمئىي
مەبلەغ 200 نەچچە مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئوقۇتۇش ئۈسكۈنىلىرى ياخشىلاندى، زامانىۋى ئوقۇتۇش
ۋاسىتىلىرى تولۇقلىنىپ مائارىپ ئىشلىرىنىڭ داۋاملىق تۈردە راۋاجلىنىشى ئۈچۈن ئاساس سېلىندى.
يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، خەلق تۇرمۇشىدا كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىش بارلىققا كەلدى. ئارىلاپ
تەكشۈرۈشتىن ئېلىنغان مەلۇماتلارغا قارىغاندا، شەھەر خەلقىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان
كىرىمى 1300 يۈەنگە، ئامانەت قويغان پۇلى 1200 يۈەنگە يەتكەن. ھەر خىل ئالىي-ئوتتۇرا دەرىجى-
جىلىك ئائىلە ئىپادىلىرى سايمانلىرى پۇقرالارنىڭ ئۆيلىرىگە ئومۇمىيۈزلۈك كىردى. ھەر 100 ئائىلە
بويىچە 60 تىن رەڭلىك تېلېفون، 73 تىن مۇزلاتقۇ، 80 دىن كىرنالغۇ بار بولۇپ، كىشىلەر
ئۆزلىرىنىڭ «ھاللىق» سەۋىيىسىگە يەتكەنلىكىنى ھەقىقىي تۈردە ھېس قىلىشماقتا.

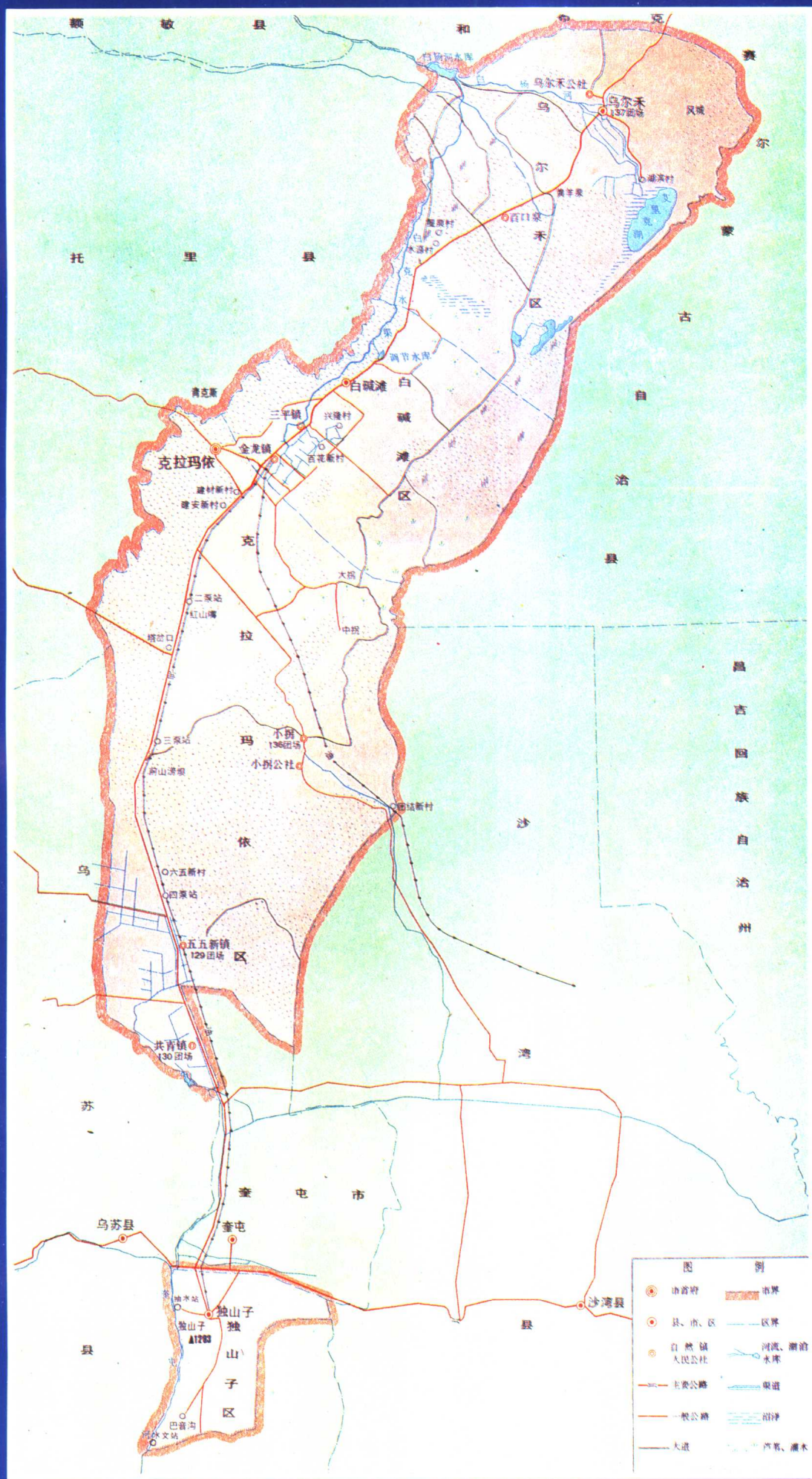
بۇ يەردە خىزمەتتىن كېيىنكى بوش ۋاقىتلاردا كىشىلەر تۇرمۇشىنى مول ۋە مەنلىك ئۆتكۈزىدۇ،
شەھەردە رادىئو ۋە تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى، بەش سۈنئىي ھەمرا يەر ئۈستى قوبۇل قىلىش پونكىتى،
26 كىنو-تەياترخانا، 53 كۈتۈپخانا، 26 پېنسىيىگە چىققان ئىشچىلار پائالىيەت ئۆيى، 33 مىللىي
ئىشچى-خىزمەتچىلەر پائالىيەت ئۆيى، 200 دىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئائىلىسى ۋە 190 دىن
ئارتۇق ئورۇندا ھەر خىل تەنتەربىيە پائالىيەت سورۇنلىرى بار.

بۇ يەردە كىشىلەر ياخشى داۋالاشنى ۋە ساقلىقنى ساقلاشتىن بەھرىمەن بولالايدۇ. شەھەر
بويىچە جەمئىي دوختۇرخانا، ساقلىقنى ساقلاش پونكىتىدىن 36سى، كەسپىي دوختۇرخانىدىن 1370سى،
كېسەل كارۋىتىدىن 980سى بولۇپ، سەھىيە تارماقلىرى ھەر يىلى پىلانلىق تۈردە ئىشچى-خىزمەتچى-
لەرنىڭ تەن ساغلاملىقىنى تەكشۈرۈپ تۇرىدۇ، تەكشۈرۈپ بولۇنغان 60 مىڭ ئادەم قېتىمىدىن ئارتۇق
بولۇپ، يەنە 18 مىڭدىن ئارتۇق ئۆسمۈر بالىلارغا ساقلىقنى ساقلاش كارتىسى تۇرغۇزۇپ
چىقىلدى. 6000 دىن ئارتۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىنىڭ سالامەتلىكى تەكشۈرۈلدى.

بۈگۈنكى قاراماي ئۆتمۈشتىكى قاراماي تېخىغا ئوخشىمايدۇ. بەلكى ئۇ 100 چاقىرىملىق نېفىت رايونى
ۋە نېفىت سانائىتى يېڭى شەھىرى بولۇپ، جەنۇبتا مايتاغدىن شىمالدا ئورقۇغچە ۋىشكىلار ئورمانىدەك
قەد كۆتۈرگەن، نېفىت قۇدۇقلىرى شاھمات ئۇرۇقىدەك تارقالغان، ئېگىز بىنالار رەت-رەت
كەتكەن، كوچا ۋە يوللار ئۆز ئارا گىرەلىشىپ كەتكەن، ھەممە يەرنى قاينام تاشقىنىلىق مەنزىرە
قاپلىغان. قاراماي بىر پارچە گۆھەردەك ۋە تىنسىمىزنىڭ غەربىي شىمال چېگرا رايونىدا كۆزنى
چاقىتىپ تۇرماقتا. ئۇ غەربىي شىمالنى ئېچىش، شىنجاڭنى ئېچىشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشلاردا
تېخىمۇ ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرغۇسى.

克拉玛依市区划图

The Karamay Municipality Map

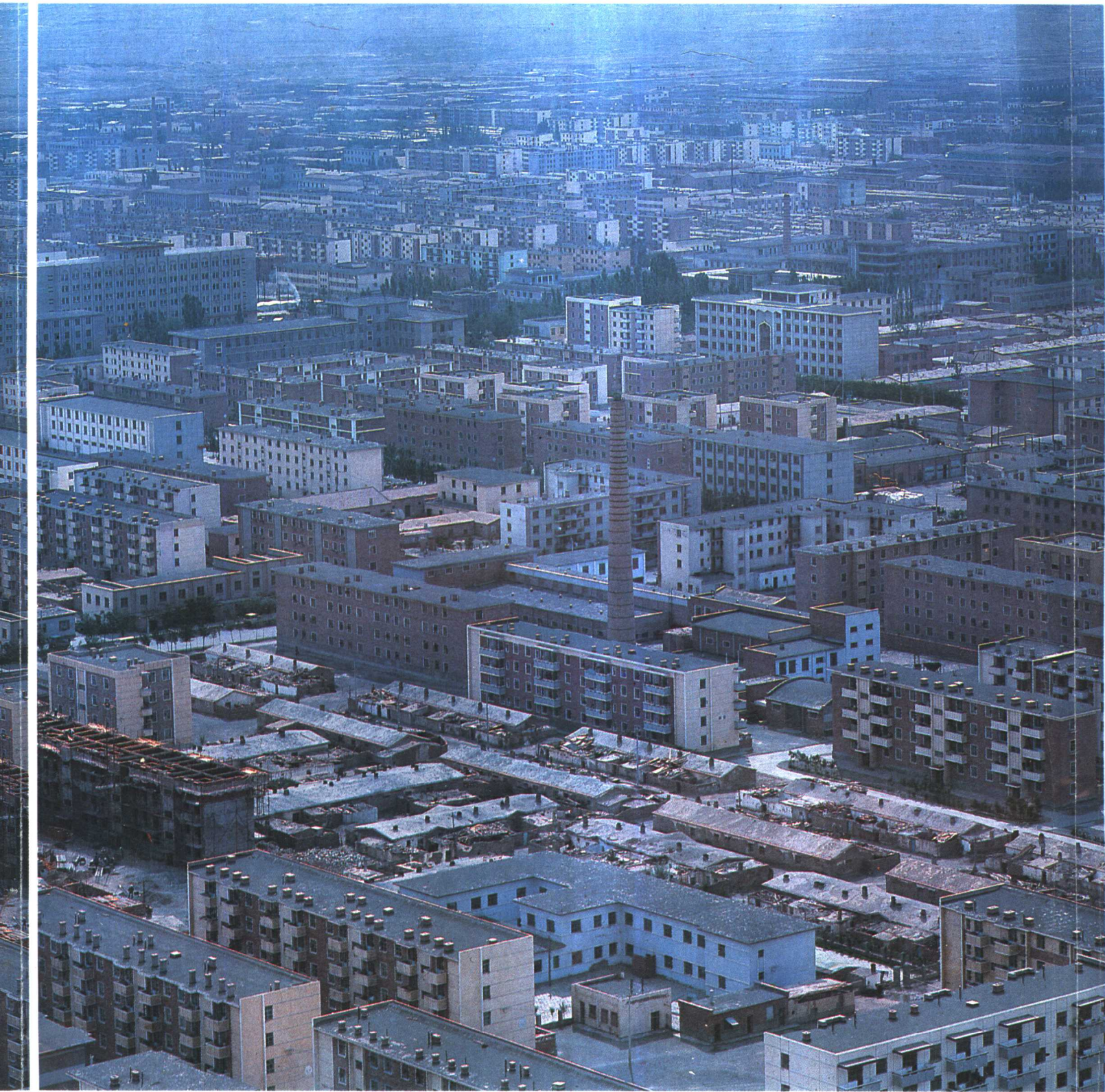
市区鸟瞰

A Bird's-eye View of the Urban District

ue Town